

Dosarul nr. 2ra-2008/21
2-19202931-01-2ra-22122021

Prima instanță: Judecătoria Ungheni, sediul Central (jud. R. Costru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, I. Țurcan, L. Pruteanu)

ÎNCHEIERE

02 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Anatolie Gorincioi,
reprezentat de avocatul Vasile Lupu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Oleg Gorincioi
împotriva lui Anatolie Gorincioi, Vasilii Gorincioi, Ion Gorincioi, Nicolae Ghertop
și Liubovi Lupu cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii și
determinarea cotelor-părți din patrimoniul succesoral,

împotriva deciziei din 28 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 19 decembrie 2019, Oleg Gorincioi, reprezentat de avocatul Tatiana Roibu,
a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Anatolie Gorincioi, Vasilii
Gorincioi, Ion Gorincioi, Nicolae Ghertop și Liubovi Lupu, solicitând constatarea
faptului acceptării succesiunii, prin intrare în posesie în termen de 6 luni, asupra
patrimoniului succesoral rămas după decesul lui Ștefan Gorincioi, născut la
XXXXXși decedat la XXXXX, determinarea cotelor-părți egale, a câte ½ cotă-parte
fiecăruia, lui Ștefan Gorincioi, născut la XXXXXși decedat la XXXXX și Nataliei
Gorincioi, născută la 17 iunie 1929 și decedată la XXXXX, din casa de locuit cu
număr cadastral XXXXX.033.01 și terenul aferent cu suprafața de 0,0549 ha,
amplasate în mun. Ungheni, str. XXXXX, nr.56, număr cadastral XXXXX.033,
recunoașterea și atribuirea a ½ cotă-parte din casa de locuit cu număr cadastral
XXXXX.033.01 și terenul aferent cu suprafața de 0,0549 ha, amplasate în mun.
Ungheni, str. XXXXX, nr.56, număr cadastral XXXXX.033, care reprezintă
patrimoniul succesoral al lui Ștefan Gorincioi, născut la XXXXXși decedat la
XXXXX.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, Ștefan Gorincioi, decedat la
XXXXX, este tatăl său și al pârâților, iar Natalia Gorincioi, decedată la XXXXX,
este mama sa și a pârâților.

În cadrul procedurii succesoriale după decesul lui Ștefan Gorincioi, deschisă de
notarul Constantin Scalețchi, au fost eliberate certificatele de moștenitor legal
nr.2131 din 20 februarie 2004 și nr.2131 din 16 martie 2004, adăugător, conform
căroră a fost desemnat moștenitor legal al tatălui său Ștefan Gorincioi, fiindu-i
atribuite în proprietate cu cota 1,0 următoarele bunuri: -terenul agricol cu suprafața

de 1,0504 ha, număr cadastral XXXXX.091 amplasat în sat. XXXXX Veche, r-nul. Ungheni; -terenul agricol cu suprafața de 0,3519 ha, număr cadastral XXXXX.099, amplasat în sat. XXXXX Veche, r-nul. Ungheni; -terenul agricol cu suprafața de 0,1789 ha, număr cadastral XXXXX.325, amplasat în sat. XXXXX Veche, r-nul. Ungheni; -terenul agricol cu suprafața de 0,0887 ha, număr cadastral XXXXX.283, amplasat în sat. XXXXX Veche, r-nul. Ungheni; -terenul agricol cu suprafața de 0,0352 ha, număr cadastral XXXXX.180, amplasat în sat. XXXXX Veche, r-nul. Ungheni; -casa de locuit, anexă locativă, cu spațiu total de 80,0 mp, număr cadastral XXXXX.033.01, șură, beci, veceu, gard și lotul de pământ aferent casei de locuit, cu suprafața de 0,0549 ha, amplasate în mun. Ungheni, str. XXXXX, nr.56, nr. cadastral XXXXX.033. În baza acestui act, a înregistrat dreptul de proprietate în Registrul Bunurilor Imobile asupra terenurilor menționate.

Reclamantul a afirmat că, în data de 05 iulie 2016, Natalia Gorincioi a întocmit un testament, numărul 11630, autentificat de către notarul Valentina Ciorba, conform căruia a testat patrimoniul său în proporție a câte 1/6 cotă-parte fiilor Anatolie Gorincioi, Vasilii Gorincioi, Ion Gorincioi, Liubovi Lupu și Nicolae Ghertop, soțul fiicei Lidia Ghertop.

Conform acțiunii înaintate în instanța de judecată împotriva sa de către Anatolie Gorincioi, ultimul a solicitat anularea certificatului de moștenitor legal nr.2131, adăugător, eliberat la 16 martie 2004 de către notarul Constantin Scalețchi, prin care a devenit proprietarul casei de locuit și terenului aferent. În esență, Anatolie Gorincioi a susținut că certificatul de moștenitor nr.2131, adăugător, din 16 martie 2004 este ilegal, din motiv că, notarul nu a stabilit corect cercul de moștenitori ai defunctului Ștefan Gorincioi, inclusiv cota-parte a soțului supraviețuitor Natalia Gorincioi. Prin hotărârea din 27 noiembrie 2018 a Judecătoriei Ungheni s-a anulat certificatul de moștenitor legal nr.2131 eliberat la 16 martie 2004 pe numele său, care a fost menținută de către instanța de apel. Finalmente, hotărârea primei instanțe a devenit irevocabilă, prin neatacare.

Reclamantul a susținut că, a rămas neclarificată chestiunea privind determinarea cotelor-părți ale soților Ștefan Gorincioi și Natalia Gorincioi din casa de locuit și lotul de pământ aferent casei de locuit, precum și atribuirea lui în proprietate a cotei-părți a lui Ștefan Gorincioi.

Reclamantul a precizat că, în cadrul procedurii succesorale nr.61 din 2004, deschise de către notarul Constantin Scalețchi, drept urmare a decesului lui Ștefan Gorincioi, au fost eliberate două certificate de moștenitor legal, dintre care doar certificatul de moștenitor legal nr.2131 din 16 martie 2004 a fost contestat de ceilalți potențiali moștenitori legali. Însă certificatul de moștenitor legal eliberat la 20 februarie 2004, prin care i-au fost atribuite cinci terenuri agricole din patrimoniul succesoral al defunctului Ștefan Gorincioi, este valabil și necontestat de vreo persoană interesată. Mai mult ca atât, în cadrul procesului de judecată menționat anterior, Anatolie Gorincioi a indicat expres că nu dorește anularea certificatului de moștenitor legal din 20 februarie 2004, însă a insistat doar la desființarea juridică a certificatului de moștenitor legal nr.2131 eliberat la 16 martie 2004.

Astfel, având în vedere normele aplicabile la producerea evenimentelor enunțate, este evident că a acceptat, în fapt, cota-parte care i-a aparținut tatălui din casa de locuit și lotul de pământ aferent casei de locuit. Pe de altă parte, este mezinul familiei, a locuit întotdeauna în imobilul dat împreună cu părinții săi și după decesul

lor și continuă a locui, are viză de domiciliu, gospodărește în acest imobil împreună cu familia sa, a făcut anumite îmbunătățiri, reparații, circumstanțe care nu sunt contestate de pârâți.

Prin hotărârea din 27 ianuarie 2021 a Judecătorei Ungheni, sediul Central, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Oleg Gorincioi și s-a constatat faptului acceptării succesiunii de către Oleg Gorincioi a patrimoniului succesoral rămas după decesul lui Ștefan Gorincioi, născut la XXXXX și decedat la XXXXX, în mun. Ungheni; s-a determinat lui Ștefan Gorincioi, născut la XXXXX și decedat la XXXXX, în mun. Ungheni și Nataliei Gorincioi, născută la 17 iunie 1929 și decedată la XXXXX, în mun. Ungheni, a câte ½ cotă-parte din casa de locuit cu număr cadastral XXXXX.033.01 și din terenul aferent casei, cu suprafața de 0,0549 ha, amplasate în mun. Ungheni, str. XXXXX, nr.56, cu numărul cadastral XXXXX.033; s-a recunoscut și s-a atribuit în proprietate lui Oleg Gorincioi ½ cotă-parte din casa de locuit cu număr cadastral XXXXX.033.01 și din terenul aferent casei, cu suprafața de 0,0549 ha, amplasate în mun. Ungheni, str. XXXXX, nr.56, cu număr cadastral XXXXX.033, ce reprezintă patrimoniul succesoral rămas după decesul lui Ștefan Gorincioi, născut la XXXXX și decedat la XXXXX, în mun. Ungheni.

Prin decizia din 28 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins, din lipsă de temeii, apelul declarat de Anatolie Gorincioi, reprezentat de avocatul Vasile Lupu și s-a menținut hotărârea din 27 ianuarie 2021 a Judecătorei Ungheni, sediul Central, fără modificări.

În consolidarea soluției, instanța de apel a reținut că, în ședința de judecată a instanței de apel, apelantul Gorincioi Anatolie nu s-a prezentat, fiind reprezentat în instanță de avocatul Vasile Lupu, astfel instanța de apel, în temeiul art. 379 alin. (2) CPC, a dispus examinarea cauzei în lipsa apelantului.

Instanța de apel a constatat că, actele pricinii denotă faptul intrării lui Gorincioi Oleg în posesia efectivă a casei de locuit din mun. Chișinău, str. XXXXX, locuind și administrând spațiul locativ dat, fapt confirmat și prin cererile intimațiilor/pârâți Gorincioi Vasilii și Gorincioi Ion, care au declarat faptul că Gorincioi Oleg este fratele lor mai mic și a locuit tot timpul în această casă împreună cu părinții, cât și după decesul lor, până în prezent (f.d.67-69).

Totodată, instanța de apel a notat că potrivit buletinului de identitate (f.d.15), Gorincioi Oleg are domiciliul în or. Ungheni, str. XXXXX.

În împrejurările stabilite, instanța de apel a ajuns la concluzia despre corectitudinea admiterii pretenției lui Gorincioi Oleg cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii de către Gorincioi Oleg rămase după decesul lui Gorincioi Ștefan, deoarece prin acțiunile sale și-a manifestat voința de a accepta succesiunea.

De asemenea, instanța de apel a respins ca nefondate argumentele invocate de apelantul Gorincioi Anatolie cu privire la lipsa citării pentru ședința de judecată și necesitatea trimiterii cauzei la rejudecare, din motivele ce succed.

Citând prevederile art. 385 lit.d), art. 388 alin. (1) lit. b), art.102 alin.(4¹), art. 105 alin.(6) Cod de procedură civilă, instanța de apel a constatat faptul că potrivit avizelor de recepție prezente la dosar (f.d.48, 60), citațiile expediate în adresa lui Gorincioi Anatolie (mun. Ungheni, str. XXXXX, ap. 30), au fost recepționate contra semnătură.

Conform recipisei (f.d.64) anexate la materialele dosarului, soția pârâtului Gorincioi Anatolie – Gorincioi Elena a fost înștiințată contra semnătură despre ședința de judecată în procesul civil intentat la cererea lui Gorincioi Oleg.

Totodată, la materialele dosarului se atestă înștiințarea depusă de însuși apelant cu privire la imposibilitatea prezentării în ședința de judecată din 29.10.2020, ora 11:00, în legătură cu pandemia de Covid-19. Este important de menționat faptul că prin cererea respectivă, apelantul nu solicită amânarea ședinței de judecată, ci doar informează instanța despre imposibilitatea participării în ședință.

În contextul normelor precitate supra coroborate cu circumstanțele de fapt confirmate prin înscrisurile anexate la dosar, instanța de apel a concluzionat că, în speță nu se regăsește niciun temei pentru casarea hotărârii primei instanțe și trimiterea cauzei la rejudecare, or, așa cum s-a constatat mai sus, apelantul/pârât Gorincioi Anatolie cunoștea despre procesul intentat de Gorincioi Oleg, mai mult decât atât soția acestuia a fost prezentă la examinarea cauzei în primă instanță, prin urmare, apelantul nu poate invoca lipsa citării ca temei pentru trimiterea cauzei la rejudecare, or, prima instanță a depus toată diligența în asigurarea înștiințării legale a tuturor participanților la proces, cu garantarea principiului contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale.

În consecință, instanța de apel a apreciat ca neîntemeiate obiecțiile indicate de în cererea de apel, or, la caz, s-a stabilit faptul că apelantul cunoștea despre procesul aflat pe rolul instanței.

La 09 decembrie 2021, prin intermediul poștei (f.d.140), Anatolie Gorincioi, reprezentat de avocatul Vasile Lupu, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 28 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului s-a invocat examinarea cauzei în lipsa apelantului, fără depunerea unei cereri în acest sens.

Recurentul a menționat că, de către reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată a fost indicată adresa din mun. Ungheni, totodată, cunoștea cu certitudine că se află în Federația Rusă cu familia, iar la adresa indicată în cerere nu locuiește nimeni. Despre procesul intentat a aflat de la niște vecini, a expediat o înștiințare despre imposibilitatea de a se prezenta în ședința de judecată din 29 octombrie 2020 din cauza pandemiei, indicând adresa de domiciliu temporar din Rusia.

Recurentul a susținut că, instanța nu a activat din cauza pandemiei începând cu 29 octombrie 2020, cauza fiind numită spre examinare pentru 29 ianuarie 2021. Astfel, urma a fi citat la adresa din Rusia, de la care a expediat înștiințarea despre imposibilitate de a se prezenta în data de 29 octombrie 2020, însă a fost citat la adresa din Ungheni. În așa mod, nu a fost citat legal în ședința de judecată conform art.102 Cod de procedură civilă, motiv pentru care i s-a lezat dreptul la un proces judiciar echitabil, un șir de drepturi, precum și accesul liber la justiție, modalitățile de apărare a drepturilor, libertăților și intereselor legitime, contradictorialitatea și egalitatea părților în drepturile procedurale. Nefiind citat legal în ședința de judecată, nu a avut posibilitatea singur ori prin intermediul unui reprezentant de a-și apăra și proba poziția, deoarece argumentele prezentate în susținerea cererii au fost unele eronate și inventate în scopul de a obține o hotărâre de judecată favorabilă doar reclamantului după cum a procedat și anterior. Instanța de fond a constatat prin

hotărâre că doar Oleg Gorincioi a acceptat succesiunea după decesul tatălui, Ștefan Gorincioi, însă dispune de probe precum că, a acceptat în termen legal această succesiune, contribuind financiar și fizic la reconstrucția și consolidarea casei părintești, iar aceste acțiuni au fost efectuate în termenul legal. Intimatul Oleg Gorincioi a tănuit aceste lucruri, astfel inducând instanța în eroare, adică a manifestat o rea-credință în scopul de a-și realiza un scop pe cale ilegală.

Recurentul și-a exprimat dezacordul cu decizia instanței de apel, motivând că, afirmația instanței de apel cu referire la citarea legală este eronată, deoarece nu a indicat prin cerere că solicită examinarea cauzei în lipsa sa, însă doar a înștiințat instanța despre imposibilitatea prezentării la ședința de judecată din 29 octombrie 2020. Or, se află temporar în Rusia, iar consecințele pandemiei nu-i permit de a se prezenta fizic la ședința de judecată. Soția sa venind la proces, a declarat că dorește să participe la proces, dar nu se poate prezenta, deoarece se află în Rusia și restricțiile impuse nu-i permit temporar de a se prezenta. Cu toate acestea instanța de fond a examinat cauza în lipsa sa, astfel privându-l de dreptul la un proces judiciar echitabil, fapt care, de fapt la privat de dreptul de a intra în posesia averii succesoriale după decesul părinților, adică o încălcare de lege generează altă încălcare, iar căile de atac au menirea de a corecta aceste erori.

Recurentul a opinat că, atât instanța de fond, cât și cea de apel au interpretat eronat prevederile art.102 și art. 105 Cod de procedură civilă cu referire la citarea legală a sa la examinarea cauzei și aceasta este un temei evident de anulare a deciziei contestate.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimaților conform scrisorii date cu 22 decembrie 2021 (f.d.148) și a fost recepționată la 24 decembrie 2021 și la 26 decembrie 2021, conform avizelor de recepție (f.d.150-153).

La 18 ianuarie 2022, prin intermediul poștei (f.d.158), Oleg Gorincioi, reprezentat de avocatul Tatiana Roibu, a depus referință la cererea de recurs, exprimând poziția în favoarea respingerii recursului ca fiind inadmisibil.

Alte referințe la cererea de recurs, în temeiul art. 439 alin.(2) Cod de procedură civilă, până la data judecării cauzei în ordine de recurs, nu au parvenit.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 28 septembrie 2021, iar cererea de recurs a fost depusă 09 decembrie 2021, prin intermediul poștei (f.d.140).

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei instanței de apel către participanții la proces la 17 noiembrie 2021, inclusiv prin intermediul poștei electronice la 02 decembrie 2021, conform scrisorii (f.d.133-134). Astfel, recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Anatolie Gorincioi, reprezentat de avocatul Vasile Lupu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Anatolie Gorincioi, reprezentat de avocatul Vasile Lupu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Anatolie Gorincioi, reprezentat de avocatul Vasile Lupu.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Anatolie Gorincioi, reprezentat de avocatul Vasile Lupu, împotriva deciziei din 28 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat